

Voorbeeld 1 Wedstrijdzeilen

Doelstellingen (kunnen zijn)

- Samen werken, communicatie.
- Strategie bepalen, plannen maken, doel voor ogen en uitvoeren.
- Proactief handelen, belangrijke zaken eerst.
- Tactiek, win-win denken.
- Welke teamrollen nemen we aan? Welke ontbraken? (Team rollen Belbin en Roos van leary)

Opdracht: We gaan (een wedstrijd) varen. Bepaal met je team, aan de hand van de informatie die jullie krijgen, de strategie hoe de wedstrijd te varen. *Deze opdracht kan in verschillende varianten herhaald worden (plan do check act) om zo verdieping te krijgen in de te trainen thema's, zie genoemde varianten*

Een ervaren zeiler / coach zorgt voor de veiligheid maar zegt niet wat jullie kunnen doen.

Observatie punten voor de coaches:

- Hoe gaat communicatie? Wie neemt initiatief? En wat voor soort initiatief?
- Gaat iemand uitproberen / aan de slag
- Neemt iemand het voortouw in het overleggen
- Geeft iemand opdrachten aan een ander?
- Komt groep tot een strategie, plan?
- Lijkt iemand zich terug te trekken maar komt daarna met een heel goed idee? Wordt dit idee dan ook gehoord door de andere
- Haken er mensen af bij deze opdracht?
- Doen ze dan echt niet meer mee? (mentaal ook afhaken, zichzelf buiten de groep plaatsend)
- Of laten ze zich sturen door anderen? En is er een punt waarop ze weer aanhaken bij de groep door eigen inbreng te tonen?
- Welke acties werkte voor de groep/ kwamen ze verder mee? En welke acties werkte minder. Wat was het voordeel dat er een besluit/ initiatief genomen werd. En wat had er eventueel anders gekund.
- Moet er nog iets goed gemaakt worden tussen mensen?

Doelen ochtendprogramma:

- a) Ervaren hoe er samengewerkt wordt, hoe de communicatie verloopt. (Koppeling met Covey)
- b) Hoe draag ik bij en welke teamrol(len) neem ik aan? (Belbin)
- c) Respecteren van verschillen. (Belbin en Covey)

Nabespreken Variant 1 (Impact, serieus) Ochtend en middag programma

Met de team's wordt geëvalueerd hoe het is gegaan. Hebben we het doel bereikt? Wat maakt dat het wel of niet behaald is? Daarna zoomen we in op de 7 eigenschappen van effectief leiderschap en de teamrollen van Belbin (theorie). De teamleden benoemen (toepassing) van elkaar welke teamrollen ze herkennen bij de anderen en waarom. Vervolgens wordt besproken (toepassen) in

hoeverre de zeven eigenschappen wel of niet aan bod zijn gekomen. Met deze inzichten benoemt ieder voor zich wat ze eventueel beter kunnen doen in de volgende wedstrijd, waarmee eveneens individueel de eigenschappen van Covey ingezet kunnen worden. Er wordt een laag extra ingevoegd. Dit wordt op een speelse laagdrempelige wijze begeleid. Ieder neemt naast het teamdoel ook een individueel doel mee naar de volgende wedstrijd om zo als team (wederzijdse afhankelijkheid) tot een goed resultaat te komen. **Optioneel** kan deze variant uitgebouwd worden afhankelijk van de wens van de opdrachtgever.

Doel: *Op een sportieve wijze inzicht krijgen in samenwerking, teamrollen, kennis maken met de 7 eigenschappen van effectiviteit leiderschap en als bijvangst persoonlijke leerdoelen.*

Programma (kan bv zijn) Bij varianten 2 en 3 minder strak programma

08:30 uur ontvangst en koffie

09:00 uur uitleg (bedoeling) van de dag

09:15 uur start opdracht ochtend programma

09:45 uur boten klaar maken

10:15 uur water op

10:30 uur start

11:15 uur finish

11:45 uur terug in haven

12:00 uur nabespreken per team

12:45 uur lunch en indelen nieuwe teams

13:45 uur water op

14:00 uur start

14:45 uur finish

15:00 uur terug in haven

15:15 uur nabespreken per team, nadenken wat we geleerd hebben en meenemen.

16:30 uur plenair afsluiten

17:00 uur borrel

18:00 uur diner

Nabespreken Variant 2 (Light, speels) kan in een dagdeel

Met de team's wordt geëvalueerd hoe het is gegaan. We hebben hesjes met de teamrollen erop gedrukt, aan de voorkant de rol en aan de achterkant de omschrijving. De teamleden gaan aan de hand van de info op de hesjes bepalen wie het best past in welk hesje en waarom. De hesjes worden aangetrokken om het inzichtelijk te maken. (Feedback) Het is leuk om in de andere teams te zien wie welk hesje draagt. **Optioneel** kan er nog een wedstrijd gevaren worden en kunnen de deelnemers aan de hand van de inzichten met betrekking tot de teamrollen nieuwe teams samengesteld worden. Verder is opdracht hetzelfde of kan een variant bedacht worden.

Doel; *op een speelse wijze inzicht krijgen in teamrollen. Geven en ontvangen van feedback, elkaar beter leren kennen. Verschillen waarderen*

Nabespreken Variant 3 (Medium, speels met diepgang) Kan in een dagdeel

Naast evaluatie variant 2 kan deze toegevoegd worden met een Roos van Leary badge. Het is een communicatie model die wordt uitgelegd, vervolgens spelt men een badge op en kleurt het kenmerk welke geldt bij betreffende deelnemer. **Optioneel** kan er nog een wedstrijd gevaren worden en kunnen de deelnemers aan de hand van de inzichten met betrekking tot de teamrollen

nieuwe teams samengesteld worden. Verder is opdracht hetzelfde of kan een variant bedacht worden..

***Doel;** op een speelse wijze inzicht krijgen in teamrollen en communicatiestijlen. Geven en ontvangen van feedback, elkaar beter leren kennen. Verschillen waarderen*

Opdracht varianten kunnen zijn;

Zeilwedstrijd baan varen.

Zeilrally.

Wedstrijd baan varen met verschillende opdrachten (bv zeil strijken, allemaal van boord en weer optuigen) op bepaalde punten waarbij ieder team een andere volgorde van opdrachten heeft.

Bedoeling is wel wie als eerste weer terug is.

Voor alle opdrachten geldt dat het een keer herhaald kan worden waarbij de tussentijds verkregen inzichten toegepast kunnen worden.

Voorbeeld 2. Rondje land / water (dagdeel)

Doelstellingen (kunnen zijn)

- Samenwerken (6)
- Gevoel creëren van we doen het samen
- Een beeld krijgen van kwaliteiten van collega's

Opdracht: jullie verdelen de groep in twee subgroepen. De ene groep gaat vervolgens over land naar de opgegeven locatie en andere ploeg gaat over het water. Op de ontmoetingsplek vindt er een gezamenlijke activiteit plaats waarna de groepen hun weg vervolgen via de andere route.

Waterploeg : jullie zorgen dat jullie over water naar de opgegeven locatie varen. Bepaal met je team, aan de hand van de informatie die jullie krijgen, de manier waarop jullie naar de opgegeven locatie gaan. Er is een optie dat jullie een schipper mee krijgt die jullie vragen kunnen stellen over het gebruik van de boten en die zorgt voor de veiligheid. Het is de bedoeling dat jullie zelf initiatief nemen / houden over hoe er gevaren moet worden

Landploeg: jullie hebben ??? ter beschikking en materiaal wat vervoert moet worden naar de opgegeven locatie (windscherm, gasbrander, soep, chocolademelk) . Zorg dat iedereen bij de brug / pont komt die aangegeven staat op de kaart. Jullie moeten zelf organiseren dat de spullen meekomen. Onderweg krijgen jullie een extra opdracht uitgelegd.

Observatie punten voor de coaches en nabespreking overeenkomstig met voorbeeld 1 met specifieke gerichtheid op doel teambijeenkomst.

Voorbeeld 3. Waarderen van verschillen

Doelstelling: Verschillen leren waarderen.

Opdracht 1. : zorg dat je met de hele groep en alle spullen plus de vervoersmiddelen naar het zeilcentrum komt. Jullie moeten zelf regelen hoe je de verdeling van de mensen en spullen over de boten doet, als je maar zorgt dat alles meekomt.

Nabespreking: In de groep wordt nabesproken hoe het gegaan is. Van iedereen wordt bij deze nabespreking minimaal 1 en bij voorkeur 2 punten benoemd waarbij hij/ zij een positieve bijdrage heeft (proberen) te leveren aan het groepsproces.

Opdracht 2: Maak een verbinding tussen A en B en zorg dat de hele groep naar de overkant komt en weer terug.

Doel:

- a. keuzevrijheid in beeld krijgen (stimulus – keuzevrijheid – respons)
  - b. elkaar leren helpen
- Zelfbewustzijn (stop) , het vermogen om van een afstandje naar jezelf te kijken en je gedachten en acties te observeren
  - Fantasie (denk) , het vermogen om nieuwe mogelijkheden te zien
  - Geweten (kies) het vermogen te luisteren naar je innerlijke stem en goed en kwaad van elkaar te onderscheiden
  - Onafhankelijke wil (doe) het vermogen om te handelen op basis van zelf bewustzijn, onafhankelijk van invloeden van buitenaf. Het gaat over wilskracht
    - Stop waarom doe je dit ?
    - Hoe zou het anders kunnen?
    - Welke optie zou je het liefst willen / zou je voor gaan?
    - Wat heb je nodig om dat ook te doen?

Oefening 3 : Bal spel

Doel: Respect

Overgooien met ballen in bepaald patroon. Je moet samenwerken anders kom je niet tot het gezamenlijke resultaat